

Uttalande Hyresgästföreningen Region Aros-Gävles fullmäktige den 27 april 2024

”Hög tid att prioritera människors rätt till trygga och prisvärda bostäder”

Vi står inför en akut och oroväckande situation på den svenska bostadsmarknaden. De senaste två åren har vi bevittnat en alarmerande höjning av hyrorna, vilket har resulterat i en betydande försämring av hyresgästernas ekonomi. Många hyresgäster i vår region är oroliga och undrar om vardagen alls kommer att gå ihop framöver?

Till följd av det svåra samhällsekonomiska läget har vi även noterat en allvarlig nedgång i byggandet av nya hyresrätter. I en rapport från 2023 framgår att de allmännyttiga bostadsbolagen i våra kommuner, både stora och små, slutar bygga - precis som resten av bostadsmarknaden. Samtliga bolag i rapporten vittnar om att de skjuter underhåll på framtiden. Inget bolag kommer från sommaren 2023 och framåt påbörja nyproduktion.¹ Detta i ett läge när det tvärtom måste byggas mer för att möta behoven på bostadsmarknaden. Om inte våra allmännyttor klarar av att ta ansvar för bostadsförsörjningen i kommunerna, vem ska då göra det?

De nationella stöd som tidigare fanns för att bygga hyresbostäder avskaffades 2022 och riskerna för nya byggprojekt har blivit alltför stora. Det har förvärrat bostadsbristen. Det är inte heller någon hemlighet att renoveringar av befintliga lägenheter, främst inom miljonprogrammet, har medfört en kraftig höjning av hyrorna. Denna utveckling har lett till en ohållbar situation där hyresnivåerna på lediga lägenheter inte är anpassade till de ekonomiska förutsättningarna hos dem som behöver bostäder. Resultatet av denna förödande utveckling är en paradoxal situation där vi trots en akut bostadsbrist ser tomma lägenheter i många kommuner. Det är en obegriplig situation som inte längre kan ignoreras.

Därför uppmanar vi regeringen och beslutsfattare att agera omedelbart för att åtgärda dessa problem. Vi vill se reformer som främjar en stabil och hållbar bostadsmarknad, där hyresgästernas behov och ekonomiska situation tas på allvar.

- **Vi vill att det införs ett förmånligt bygglån.** Det är dags att låta behov styra byggandet.
- **Vi vill se rättvis beskattning mellan ägt och hyrt boende.** Dagens skatteregler gynnar de som äger sitt boende och försvårar för hyresvärdar som vill planera för ett långsiktigt underhåll. Det har bidragit till utvecklingen med så kallade konceptrenoveringar, där hyrorna stiger kraftigt efter renovering och lägenheter blir tomma när ingen har råd att hyra dem. Vi föreslår därför att en låg, fullt avdragsgill moms

läggs på hyran så den kan bli lägre, och att fastighetsägare skattefritt ska kunna sätta av pengar för framtida underhåll.

- **Vi vill att bostadsbidraget höjs i takt med kostnadsökningarna.** För många är bostadsbidraget det som gör att familjen har möjlighet att klara av hyran varje månad. Det är positivt att det tillfälliga bostadsbidraget förlängts, men regeringen måste göra mer för att minska stressen för de som vänder på varenda krona.

Det är hög tid att prioritera människors rätt till trygga och prisvärda bostäder över snabba vinster och ekonomisk spekulation. Vi är fast beslutna att fortsätta kämpa för en bostadspolitik som gynnar alla, oavsett ekonomisk situation. Vi kommer att fortsätta att driva dessa frågor på alla nivåer, och vi förväntar oss att våra beslutsfattare tar sitt ansvar och agerar för att lösa de akuta problemen på den svenska bostadsmarknaden.

*Regionordförande Hans Eklund
tillsammans med xx förtroendevalda på Hyresgästföreningen Region
Aros-Gävles fullmäktige - Uppsala, den 27 april 2024*

-----
[1] Allmännytta till någon nytta? En rapport om Allmännyttans tillstånd i små och medelstora kommuner (Kenneth Handberg 2023)